

- dynamics as well as risks planning program-target activities on the basis of the information received.

References:

1. Управління майновими ризиками підприємства як способу забезпечення його економічної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mydisser.com/en/avtoref/view/1689>
2. Чумарін І. Г. Внутрішнє шахрайство на підприємстві [Електронний ресурс] / І. Г. Чумарін. – Режим доступу: <http://www.poteri.net>

К. е. н. Бараннік В. О.

Національний інститут стратегічних досліджень (Україна)

**РИЗИК: ЗАГРОЗА ЧИ ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА
(КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД)**

Серед великої кількості визначень поняття «економічна безпека підприємства» (ЕкБП) [1, с.157], значна кількість підходів базується на визнанні можливості протистояти загрозам як внутрішнім так і зовнішнім. Як приклад: ЕкБП – це захищеність діяльності підприємства *від негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища, спроможність швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до зовнішніх умов без негативних наслідків для підприємства; ЕкБП – найефективніше використання ресурсів, які забезпечують стабільне функціонування підприємства; економічна безпека підприємства – сукупність чинників, які забезпечують незалежність, стійкість, здатність до прогресу в умовах дестабілізуючих факторів; економічна безпека підприємства – захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого та кадрового потенціалу від прямих або непрямих загроз; ЕкБП стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпеки чи економічних загроз; стан захищеності від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз і ризиків, дестабілізуючих чинників при якому забезпечується стабільність реалізації його основних комерційних*

і соціальних цілей [2–5]. При цьому *загрози економічної безпеки* розглядаються як явища і процеси, що впливають негативно на господарство країни, що утискають економічні інтереси особи, суспільства і держави [6].

Як синонім поняття загрози визначається і поняття ризиків. В той же час, загальне розуміння поняття ризику, яке наведене в роботі В. Горбуліна [7, с. 30] показує, що «ризик є кількісною мірою безпеки, що дорівнює добутку ймовірності реалізації даної загрози на ймовірність величини (величину) можливого збитку від неї».

В цьому контексті визначимо, що однією із особливостей поняття ризику є невизначеність, що визначається в використанні ймовірності події та ймовірності наслідків її дії.

Саме тут, на думку автора, і є певна нестиківка. А саме: оцінюючи ймовірність події та її наслідків ми не завжди можемо отримати лише збитки. Як приклад: підвищення цін на енергоресурси (вважається загрозою економічній безпеці держави чи підприємства) в значному ступені активізують механізми захисту (мається на увазі механізми енергозбереження та технічної (технологічної) модернізації підприємства), що потенційно здатні не тільки зменшити втрати від підвищення цін, а і принести більш значні прибутки від суттєвого підвищення рівня енергоефективності. Найяскравішим прикладом позитивної дії загроз та ризиків можна вважати основу ринкової економіки – конкуренцію. Саме загроза втрати попередньо *завойованої* частки ринку вимагає від підприємства цілого комплексу заходів щодо протидії (саме ці процеси і є основою забезпечення ЕкБП): переможці виживають, переможені – сходять. Як підтвердження вищенаведеного можна процитувати народну мудрість: хто не ризикує той не п'є шампанське, або – ризик справа благородна.

Таким чином, рівень ЕкБП визначається не стільки рівнем загроз та ризиків (як зовнішніх так і внутрішніх) скільки спроможністю підприємства їм протистояти, що і повинно бути відображено в визначеннях економічної безпеки підприємства.

Список використаних джерел:

1. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія: в 3 т. Т. 1 / О. М. Ляшенко, Ю. С. Погорелов, В. Л. Безбожний [та ін.]; за заг. ред. Г. В. Казаченко. – Луганськ: Елтон-2, 2010. – 282 с.
2. Капустин Н. Экономическая безопасность отрасли и фирмы // Бизнес информ. – 1999. – № 11–12.
3. Бендиков М. Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект) // Консультант директора. – 2000. – №2.
4. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / Геєць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І. та ін.; за ред. Гейця В. М. : монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 240с.
5. Кракос Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємства / Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівельної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – №1 (1).– С. 86–97.
6. Економічна безпека – Вікіпедія. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Економічна_безпека
7. Системно-концептуальні засади стратегії національної безпеки України: моногр. / В. П. Горбулін, акад. НАН України, д.т.н., проф.; А. Б. Качинський, д.т.н., проф. – К.: ДП «НВЦ Євратлантікінформ», 2007. – 592 с.

Біла Ю. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА:
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ
ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ**

Як відомо, у сьогоднішніх умовах становлення та розвиток вітчизняних підприємств проходить під впливом здебільшого негативних факторів. Недобросовісна конкуренція, активна економічна концентрація, фіктивне підприємство, рейдерство тощо створюють серйозні проблеми для ведення бізнесу в Україні.

Діяльність українських підприємств за роки незалежності набула не лише певного економічного змісту та досвіду, а й напрацювала імунітет у боротьбі з небезпеками та загрозами різноманітних спрямувань.

Економічна безпека займає провідне місце серед інших можливих видів безпеки. Держава створила потужну систему власної безпеки, що заважає розвитку недобросовісної конкуренції та кримінальної діяльності у сфері бізнесу,